

معرفت اشراقی می‌تواند مبنای حکمی هنر قرار گیرد

عضو هیئت علمی دانشگاه زنجان با تأکید بر این‌که می‌توان گفت اصل و بنیاد فلسفه سهروردی معرفت است و معرفت اشراقی ویژگی دارد که می‌تواند مبنای حکمی هنر اشراقی قرار گیرد، گفت: نور، رمز وحدت توحیدی است که در هنر اسلامی تجلی یافته است.

عضو هیئت علمی دانشگاه زنجان با تأکید بر این‌که می‌توان گفت اصل و بنیاد فلسفه سهروردی معرفت است و معرفت اشراقی ویژگی دارد که می‌تواند مبنای حکمی هنر اشراقی قرار گیرد، گفت: نور، رمز وحدت توحیدی است که در هنر اسلامی تجلی یافته است.

به گزارش خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، طاهره کمالی‌زاده، عضو هیئت علمی دانشگاه زنجان و نویسنده کتاب «#171 مبانی حکمی هنر و زیبایی از دیدگاه شهاب‌الدین سهروردی»، عصر روز گذشته 4 مردادماه در نشست بررسی اندیشه و حکمت سهروردی، ضمن بیان این مطلب گفت: بزرگداشت سهروردی، بزرگداشت فلسفه و حکمت ایرانی اسلامی است. سهروردی مؤسس نحله فلسفی اشراقی است که البته او خودش را مؤسس حکمت اشراق نمی‌داند، بلکه خود را احیاگر حکمت نوری ایرانیان می‌داند.

وی با بیان این‌که سهروردی حکمت معنوی ایرانیان باستان را به حکمت بالندگی و دوره پس از اسلام متصل می‌کند، گفت: هانری کربن سهروردی را با سلمان فارسی صحابه بزرگ رسول الله(ص) مقایسه می‌کند و معتقد است، همان نقشی را که سلمان در صدر اسلام دارد و رابط میان اسلام و ایران است، سهروردی هم دارد و او حکمت ایرانی را با حکمت اسلامی متصل کرده و باعث می‌شود این حکمت به حیات خود ادامه دهد.

وی با اشاره به این‌که سهروردی مانند سایر حکمای اسلامی به صورت مستقل در حوزه هنر وارد نشده و از این اصطلاح و یا مترادف‌های آن در آثارش استفاده نکرده، اظهار کرد: این حکیم اشراقی مباحثی را در مابعدالطبیعه می‌کند و مباحثی را در هنر سنتی و اشراقی و عشق دارد که می‌توان از این‌ها دیدگاه‌های هنری او را استخراج کرد.

کمالی‌زاده با اشاره به این‌که این اثر او تنها سر نخ در این راه محسوب می‌شود و حتی گامی در این مسیر نیست، تأکید کرد: حکمت اشراق، چیزی از هنر حقیقی است و هنر هم بهترین جلوه‌گاه و زمینه حکمت اشراق است. هنر اسلامی و سنتی همواره بر پایه‌های حکمی و معرفتی بنا بوده است.

نویسنده کتاب «#171 مبانی حکمی هنر و زیبایی از دیدگاه شهاب‌الدین سهروردی» در ادامه سخنانش اظهار کرد: فلسفه اشراقی، فلسفه نورمحور است، نور رمز خودآگاهی و خداآگاهی است. به زعم برخی که فکر می‌کنند نور در فلسفه سهروردی جانشین وجود در فلسفه مشاء است، اظهار کرد: نور نه تنها جانشین وجود نیست، بلکه امری جدا از وجود است. طبق رمزگشایی سهروردی، یکی از خصلت‌های نور، آگاهی به ذات و داشتن شعور است. همه این فلسفه نظام‌مند حول محور نور تشکیل شده است، پس می‌توان گفت نورشناسی آگاهی‌شناسی است.

عضو هیئت علمی دانشگاه زنجان با تأکید بر این‌که اصل و بنیاد همه فلسفه سهروردی، معرفت است، اذعان کرد: معرفت اشراقی ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند مبنای حکمی هنر اشراقی قرار گیرد و بخش دوم و سوم این کتاب به این امر اختصاص دارد.

کمالی‌زاده با بیان این‌که نور به عنوان موضوع حکمت اشراق در هنر اسلامی جایگاه خاصی دارد، گفت: نور، رمز وحدت توحیدی اسلامی در هنر اسلامی متجلی است. سهروردی مهم‌ترین حس لامسه را باصره می‌داند و ابصار باطنی و حقیقت رؤیت (مشاهده) را بیان مطرح می‌کند که نشان‌دهنده دیدگاه اشراقی او به بصر است.

وی با تأکید بر این‌که معرفت اشراقی متعلق به جان آدم‌هاست، تصریح کرد: معرفت اشراقی از نوع معرفتی است که باید در حکیم اشراقی متجلی شود که باید با سیر و سلوک و مجاهدت و ریاضت این امر محقق شود. هنرمند باید با سیر و سلوک حقایقی را در درون خود محقق کند و در واقع اثر هنری تجلی شخصیت، وجود و حقایق هنرمند است.

یادآور می‌شود، به مناسبت هشتم مردادماه سالروز بزرگداشت شیخ شهاب‌الدین سهروردی، بنیانگذار حکمت اشراق و هم‌زمان با انتشار

دو اثر جدید درباره حکمت و اندیشه وی با عنوان «حکمت اشراق، گزارش و سنجش دستگاه فلسفی شیخ شهاب‌الدین سهرودی» از حجت‌الاسلام والمسلمین سیدیدالله یزدان‌پناه و «مبانی حکمی هنر و زیبایی از دیدگاه شهاب‌الدین سهرودی» از طاهره کمالی‌زاده نشست هفتگی مؤسسه شهر کتاب با حضور مؤلفان این دو اثر و علی‌اصغر محمدخانی عصر روز گذشته 4 مردادماه برگزار شد.